

ŠKOFIJSKI LIST

83.

Vernikom.¹

Ako opazujemo dogodke na bojnih poljanah, nam vedno bolj dozoreva utemeljeno prepričanje, da je Bog z našimi četami. Iz tega utemeljenega prepričanja pa sledi veselo upanje, da bo končna zmaga naša in se bo mogel skleniti mir za našo ljubo Avstrijo časten in srečen.

Posebno mi verniki na Kranjskem bodimo Bogu hvaležni, da Lah ne more udreti v prelepe in rodovitne naše pokrajine. Vojskovodja naših čet je posebno spreten, da z manjšim številom avstrijskih vojakov že deset tednov zmagovito odbija besne navale številnejših laških čet. On zaupa na Boga, da mu bo tudi še v prihodnjih tednih pomagal, dokler ne doseže končne zmage in srečnega miru.

Koliko pa trpe Slovenci po Primorju, posebno oni ob Soči, koliko trpe naši patriotični Furlani! Koliko trpe vsi oni, ki so pred našo obrambno črto, ali blizu nje! Morali so zapustiti dom, zapustiti polja, travnike, hiše, premoženje; nekateri so morali hitro bežati. Precejšnje število jih je pri nas na Kranjskem, posebno v Ljubljani in po Notranjskem. Premnogi od teh so siromašni; hudo se godi njim in njihovim otrokom.

Predragi v Kristusu! Pomagajmo jim! Spomnimo se na besede, ki jih bo večni Sodnik govoril sodnji dan: bil sem lačen, in nasitili ste me, bil sem tujec in pod streho ste me vzeli, zato pojdite v veselje nebeškega Očeta! Kako bomo srečni, ako nam bodo te mile besede na ušesa zadonele! O sedaj imamo priložnost, da si jih zaslužimo. Med seboj imamo begunce, ki nimajo ne hrane ne doma. Pomagajmo jim in naš Sodnik bo to delo sprejel, kakor da je storjeno njemu. In kaj bi mi želeli, če bi bili mi izgnani od doma v tuj svet? Kar bi želeli mi zase, storimo sedaj bližnjemu, storimo sedaj tužnim beguncem iz Primorja, iz Goriškega!

Pomagajmo jim tudi v vseh drugih različnih potrebah; česar ne moremo sami storiti, poučimo begunce, da se obrnejo na posredovalne odbore, ki so se osnovali ravno beguncem na pomoč. Centralni posredovalni odbor je v Ljubljani v hiši »Zadružne zveze«; ima pa že podružnice v Cirknici in v Novem mestu.

Predragi! poizkušajmo z dobrimi deli popraviti pred Bogom to, kar smo z grdimi grehi pokvarili. Kar groza me pa trese, ko čujem o trdem oderuštvi ne le po mestih, ampak celo po deželi. Res, hude so odredbe c. kr. vlade o prodajanju in kupovanju živil. Ne bi bile pa potrebne, ko bi ne bilo brezsrčnih oderuhov, ki potrebo bližnjega izrabljajo v to, da živilom ceno strašno visoko navijajo. Krščanska ljubezen zahteva, da v potrebi bližnjemu pomagamo, ne pa da ga še bolj odiramo. C. kr. vlada je določila najvišje cene. In kaj čujem? Prodajalci dotičnih živil ostanejo doma rekoč: bomo rajši sami potrošili! In vendar bi še dosti zaslužka imeli. Predragi! to je trdosrčnost poganska, ne pa ljubezen krščanska; to je greh, velik greh!

Ravno ko to pišem je prihrumela nevihta na Ljubljano in debela toča bije po zidovih in razbija okna. O, tudi letina, pridelki, zdravje ljudi in živine je v božjih rokah! Ali ni še dosti občutna in poučna šiba, s katero nas Bog že leto dni tepe? Mi molimo v litanijah: »Kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod.« Z eno teh šib nas tepe Bog že celo leto; prizanesel nam je z lakoto in kugo: ali ga bomo še tako dolgo žalili, da nas še s temi udari? torej proč z oderuštvi, ki prihaja iz grde lakomnosti. Čujte besede Gospodove: »Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli« (Mat. 5, 7). »Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rja in molj konča in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo; temuč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne konča ne rja ne molj, in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne

¹ Ta list naj se vernikom prečita in obrazloži.

ukradejo« (Mat. 6, 19, 20.). »Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to vam bo privrženo« (ib. 6, 33).

Predragi! uvažujte moje resne opomine!
Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta in

Sina in Svetega Duha naj pride nad Vas in naj ostane nad Vami.

V Ljubljani, 11. avgusta 1915.

† **Anton Bonaventura,**
knezoškof.

84.

Decretum.

Quaedam missae votivae durante praesenti bello permittuntur.

(cf. Act. Apostol. Sed. 1915, pg. 265 s.)

Instantibus nonnullis Episcopis, sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a sanctissimo Domino nostro Benedicto Papa XV tributarum, benigne concessit, ut, hoc bello perdurante, capellani militum in castris vel in captivitate detenti, necnon eorum adiutores alique sacerdotes praelio dimicantes, legere rite possint in Dominicis et festis Domini eorumque Octavis, Missam de Ssma Trinitate, in aliis vero festis Duplicibus I vel II classis Missam de sancta Maria a Pentecoste ad Adventum; in utroque casu, cum Gloria et Credo

additaque oratione tempore belli: reliquis autem diebus praefati capellani et sacerdotes celebrare valeant vel enuntiatam Missam de beata Maria Virgine cum Oratione tempore belli, vel Missam tempore belli cum oratione de sancta Maria, vel Missam de Requie.

Contrariis non obstantibus quibuscumque.
Die 15. Aprilis 1915.

A. Card. Vico,
Pro-Praefectus.

L. † S.

† **Petrus La Fontaine,**
Patriarcha electus Venetiarum, Secretarius.

85.

Dubium de militibus in statu bellicae convocationis.

(cf. Act. Apostol. Sed. 1915, pg. 282.)

Proposito huic sacrae Poenitentiariae dubio: »Utrum miles quicumque in statu bellicae convocationis, seu, ut aiunt, mobilisationis, constitutus, ipso facto aequiparari possit iis qui versantur in periculo mortis, ita ut a quovis obvio sacerdote possit absolvi.«

Resp. Detur responsum diei 18. Martii 1912,

ad Episcopum V., nempe: »Affirmative, iuxta regulas a probatis auctoribus traditas.«

Datum Romae ex aedibus S. Poenitentiariae die 29. Maii 1915.

Carolus Perosi, S. P.,
Regens.

Josephus Palica, S. P.,
Secretarius.

86.

Decretum a S. Rituum Congregatione die 9. Julii 1864 editum de specie olei pro nutrienda lampade Ss. Sacramenti.¹

Nonnulli Reverendissimi Galliarum Antistites, serio perpendentes, in multis suarum Dioecesium Ecclesiis difficile admodum et non nisi magnis sumptibus comparari posse oleum olivarum ad nutriendam diu noctuque saltem unam lampadem ante Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, ab Apostolica Sede declarari petierunt: Utrum in casu, attentis difficultatibus et Ecclesiarum paupertate, oleo olivarum substitui possint alia olea, quae ex vegetabilibus habentur, ipso non excluso petroleo.

Sacra porro Rituum Congregatio, etsi semper sollicita, ut etiam in hac parte, quod usque ab Ecclesiae primordiis circa usum olei ex olivis inductum est, ob mysticas significationes retineatur; attamen silentio praeterire minime censuit rationes ab iisdem Episcopis prolatas: ac proinde exquisito prius voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, subscriptus Cardinalis Praefectus ejusdem Sacrae Congrega-

¹ Na razna vprašanja.

tionis rem omnem proposuit in ordinariis Comitibus ad Vaticanum hodierna die habitis.

Eminentissimi autem et Reverendissimi Patres, sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus accurate perpensis ac diligentissime examinatis, rescribendum censuerunt:

Generatim utendo esse oleo olivarum; ubi vero haberi nequeat, remittendum prudentiae

Episcoporum, ut lampades nutriantur ex aliis oleis, quantum fieri possit, vegetabilibus.

Die 9. Julii 1914.

Facta postmodum de praemissis Sanctissimo Domino nostro Pio Papae IX. per Secretarium fideli relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae Congregationis ratam habuit, et confirmavit. Die 14. iisdem mense et anno.

87.

Litterae

ad emum ac pmum dnum card. Archiepiscopum Parisiensem, super cultu sacratissimi Cordis Iesu Eucharistici.

Ad omnes dubietates et anxietates tollendas quae post evulgata sacrae Rituum Congregationis Decreta dierum 28 martii et 15 iulii anni superioris istic inter fideles exortae perhibentur, flagitabat nuper Eminentia Tua explicitam Sanctae Sedis declarationem super dubio: »Num titulus Cor Iesu Eucharisticum servet sensum, quibuscumque non obstantibus, quem habet in ultima Collectione (Raccolta) Indulgentiarum anni 1898 et in Brevi dato a Leone XIII die 16 februarii 1903.«

Re delata ad supremam hanc sacram Congregationem sancti Officii, cuius est curare ne fidei puritas coeni quacumque permixtione turbetur, omnibus eadem mature perpensis, in plenario conventu habito feria IV die 24 martii anni currentis, respondendum censuit: »Adfirmative; et ad mentem. Mens est ut firma et immutata remanere debeant Decreta Sanctae Sedis quoad emblemata, imo etiam quoad partem liturgicam devotionis erga Cor Iesu Eucharisticum; attamen devotio ipsa erga Cor Iesu Eucharisticum haberi debeat ut adprobata ab Apostolica Sede in sensu declarationis quae continetur in ultima Collectione Indulgentiarum anno 1898 edita.«

Quam quidem responsionem perpetuo hac super re Ecclesiae sensui apprime consonam facile inveniet quisquis paulisper secum reputet in ipsis Breviarii Romani lectionibus pro Officio festi sacratissimi Cordis Iesu iamdiu concesso, commendari praecipue »caritatem Christi patientis et pro humani generis redemptione morientis atque in suae mortis commemorationem instituentis sacramentum corporis et sanguinis sui, ut (eam) fideles sub sacratissimo Cordis sym-

bolo devotius ac ferventius recolant, eiusdemque fructus uberius percipiant«; et festum Ssmi Corporis Christi cum eiusdem sacratissimi Cordis festo in sacra liturgia ita coniungi ut alterum alterius quasi sequela et complementum videatur. Nil igitur mirum si, inolescente postea devotione erga sacratissimum Cor Iesu Eucharisticum, constanter ab Apostolica Sede declaratum fuerit »cultum erga sacratissimum Cor Iesu in Eucharistia non esse perfectiorem cultu erga ipsam Eucharistiam neque alium a cultu erga sacratissimum Cor Iesu.«

Ex quibus omnibus plane consequitur devotionem erga sacratissimum Cor Iesu Eucharisticum nedum unquam a Sancta Sede improbatam haud fuisse, quin immo pluries positive recognitam: hoc tamen omnino et non alio sensu, nova vero circa eam emblemata, imagines, titulos ac festivitates liturgicas ideo potissimum vetitas fuisse, ne forte simplicium animis, novitatis amore captis, devotionem ipsam in erroneos vel minus opportunos sensus deflectentibus, res tam sancta obloquentium diceriis exponeretur.

Dum Te igitur precor ut huius adeo salutaris devotionis frequentatores, veram et genuinam Apostolicae Sedis mentem prudenter edoctos, in sancto proposito confirmare satagas, honori mihi duco altissimae aestimationis meae sensus exprimere Eminentiae Tuae, cui manus humillime deosculor.

Datum ex aedibus S. O. die 3 aprilis 1915.

R. Card. Merry del Val,
Secretarius.

88.

S. Congregatio de disciplina Sacramentorum

Meliten.

Dubiorum circa ordinariorum facultatem permittendi celebrationem Missae per modum actus.

(Acta Ap. Sedis 1915, pag. 147.)

In generali eminentissimorum ac reverendissimorum huius S. Congregationis Patrum Cardinalium Conventu die 20 mensis martii 1915 habito, sequentia dubia super Ordinariorum facultate permittendi celebrationem Missae per modum actus (»Acta Apostolicae Sedis«; Romana et aliarum. Iurium Vol. IV, p. 725) proposita sunt:

I. An Ordinarii ex iustis et rationabilibus causis, servatisque de iure servandis, permittere possint per modum actus celebrationem Missae, domi, quocumque die.

II. An Ordinarii ex iustis et rationabilibus causis, servatisque de iure servandis, permittere possint per modum actus celebrationem Missae, domi, eorum favore qui domestici Oratorii indulto gaudent, etiam iis diebus qui in obtento indulto excepti sunt.

Et eminentissimi ac reverendissimi Patres, universis mature perpensis, respondendum censuerunt:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Affirmative, dummodo iustae et rationabiles causae aliae sint ab eis, ob quas concessum fuit indultum Oratorii domestici.

Quae responsa Ssmus Dominus noster Benedictus PP. XV in audientia habita ab infra scripto Secretario die 22 martii 1915 rata habere et confirmare dignatus est.

Datum Romae, e Secretaria huius S. Congregationis, die 22 martii 1915.

Philippus Card. Giustini,
Praefectus.

L. † S.

† **Aloisius Capotosti,**
Ep. Therm., Secretarius.

89.

Vpisovanje v matice v boju padlih vojakov.

Solnograški Škofijski List piše v letošnjem letniku str. 83:

Um alle Zweifel über eventuelle Matrikulation der im Kriege Gefallenen zu beheben, hat das f.-e. Ordinariat Salzburg an kompetenter Stelle angefragt und hierauf nachstehenden Bescheid erhalten:

»Die Matrikenführung im Kriege ist durch das Dienstbuch A—16, f. »Bestimmungen für die Militärseelsorge und für die Matrikenführung im Kriege«, welches — da es einige Details reservativer Natur enthält — nur für den Dienstgebrauch mit Normal-Verordnungsblatt für das k. u. k. Heer, 7. St. von 1914, herausgegeben wurde, geregelt.

Die Matriken werden von den zuständigen Seelsorgern der einzelnen Truppenkörper, für Isolierte von den Divisionspfarrern oder Feldsuperioren, dann von den Seelsorgern der Sanitätsanstalten im Felde und im Hinterlande geführt. Als Grundlage der Eintragung dient das Legitimationsblatt, welches von zwei Augenzeugen des Todes bestätigt sein muß, in dessen Ermangelung die ebenfalls von zwei Augenzeugen

mitgefertigte Todesfalleingabe des Truppenkörpers oder Kommandos.

Von allen Seelsorgern im Felde sind die Matrikenbögen, beziehungsweise -Hefte, allmonatlich an das Apostolische Feldvikariat abzuführen, wo dann die Totenscheine angesprochen werden können. Das Apostolische Feldvikariat erlaubt sich jedoch gleich darauf aufmerksam zu machen, daß die Schwierigkeiten, welche ein moderner Krieg von solchen Dimensionen den Geistlichen im Felde bereitet, und die Ansprüche, welche er an sie stellt, geradezu enorm sind, wenn man die erste Pflicht des Priesters den Verwundeten den priesterlichen Beistand angedeihen zu lassen, dann die fast ununterbrochenen Bewegungen der Truppen, welchen der Seelsorger folgen muß, den Mangel jeder die Verfassung der Matrik gestattenden Unterkunft und alle übrigen Strapazen und Mühseligkeiten des Krieges berücksichtigt. Es sind daher bis jetzt die Matriken in sehr beschränktem Ausmaße abgeführt worden, und es könnte demnach den Ansuchen der Angehörigen um Totenscheine nur in den seltensten Fällen entsprochen werden.

In dringenden Fällen könnten die Parteien die Totenscheine bei den Kommanden der fraglichen Truppenkörper, deren Feldpostnummer gewiß bekannt sein wird, ansprechen.

Überdies wäre auch der Umstand zu berücksichtigen, daß manchmal die eigenen Truppen die Gefallenen nicht beerdigen können und der Feind die Legitimationsblätter gewiß nicht sammeln und unserer Armee zusenden wird. In solchen Fällen wird der Totenschein überhaupt nicht ausgestellt werden können und es wird die Sache der Gerichte sein, mit ämtlichen Todeserklärungen vorzugehen.

Betreffs der Vormerkung der Todesfälle der noch Militärpflichtigen in der Geburtsmatrik würde es nach hierämtlicher Ansicht genügen, wenn diese Vormerkung auf Grund einer von

den Militärmatrikenführern zugekommenen Verständigung bloß bei jenen Jünglingen erfolgen würde, welche noch nicht im stellungspflichtigen Alter gestanden sind, da die bereits Stellungspflichtigen bei ihren zuständigen Truppenkörpern evident geführt und im Falle des Todes auch außer Stand gebracht wurden. Es wird auch tatsächlich das Ableben der im Frieden verstorbenen aktiven Mannschaft dem Matrikenführer des Geburtsortes nicht angezeigt. Bezüglich der Todesanzeigen der ersterwähnten Jünglinge an die Matrikenführer ihres Geburtsortes wird die Entscheidung des k. u. k. Kriegsministeriums angerufen. Die Matrikenämter wollen sich daher nach diesen Direktiven richten.«

Für den Apostolischen Feldvikar:

Prälat Rendl m. p., Fk. Dir.

90.

Poroke ogrskih državljanov v Avstriji ob času vojne.

C. kr. ministrstvo za notranje posle je z dne 28. aprila 1915, št. 19.061, naslednje priobčilo:

»Nach § 13, al. 2 des ungarischen Gesetzartikels XXXI vom Jahre 1894 über das Eherecht muß eine hierlands zu schließende Ehe eines ungarischen Staatsbürgers auch in Ungarn aufgeboden werden, und nach § 59, al. 3 des Gesetzartikels XXXIII vom Jahre 1894 über die staatlichen Matrikeln wird auf Grund des über dieses Aufgebot ausgestellten Zeugnisses des Matrikenführers oder des die Dispensation von dem Aufgebote enthaltenden Beschlusses die Bescheinigung, daß die Ehe nach den Gesetzen des Vaterlandes des Ehwesbers keinem Hindernisse unterliegt, vom königlich-ungarischen Justizminister ausgestellt.

Mit der am 19. Februar l. J. in Kraft getretenen Verordnung des königlich-ungarischen Gesamtministeriums Z. 647/1915 M. E., betreffend Ausnahmsverfügungen über die Eheschließung, wurde im § 4 bestimmt, daß »die im § 59, al. 3 des Gesetzartikels XXXIII vom Jahre 1894 vorgesehene Bescheinigung in jenen Fällen, in denen dies durch die Kriegsereignisse motiviert erscheint, auch ohne Zeugnis über das erfolgte Eheaufgebot oder einem Beschluß über die Dispensation vom Aufgebote ausgefolgt werden

kann. In diesem Falle darf die Ehe auch ohne Aufgebot oder einen diesfälligen Dispensionsbeschluß geschlossen werden.«

Aus einem einzelnen Verhandlungsfalle ist h. a. auch entnommen worden, daß der königlich-ungarische Justizminister während der Kriegszeit derartige Bewilligungen (Bescheinigungen) telegraphisch zu erteilen pflegt.

Wenn es die besondere Dringlichkeit der vorliegend gemeldeten Eheschließung (Kriegs-
trauung) jedoch erheischt, so wird von der Beschaffung des Eheschließungszeugnisses für die Braut ausnahmsweise Umgang zu nehmen sein, das Trauungsorgan aber an der Hand der ungarischen Ehevorschriften ihre nach ungarischem Rechte zu beurteilende Eheschließung sorgfältig zu überprüfen haben. Auf die Erteilung einer formellen Dispens von der Beibringung des Eheschließungszeugnisses hat es nicht anzukommen.

Gleichzeitig wird die k. k. L. R. ermächtigt, etwa in Hinkunft sich ergebende gleichartige, sonst unbedeutliche Fälle von Kriegstraungen ungarischer Staatsbürger im eigenen Wirkungskreise nach gleichen Grundsätzen zu behandeln.«

Častiti župni uradi naj vzamejo ta razpis na znanje.

Vinkuliranje vojnega posojila l. 1915.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 9. julija 1915, št. 16.925 semkaj:

Die k. k. Direktion der Staatsschuld hat mit der Note vom 2. Juli l. J., Z. 4979, Nachstehendes anher mitgeteilt:

Um die Behebung von Überbringerobligationen der 5 1/2⁰/₀ österr. Kriegsanleihe 1915 gegen Interimsscheine bei der Zeichnungsstelle und die Beibringung der Überbringertitres behufs Ausstellung von vinkulierten Namensobligationen möglichst zu vermeiden, wäre die Vinkulierung von Titres der Kriegsanleihe vom Jahre 1915 bereits derzeit noch vor Ausgabe der Überbringerobligationen auf Grund der Interimsscheine dieser Anleihe zu veranlassen.

Die Namenobligationen würden gegen Vorlage und Einziehung der ordnungsmässig ausgestellten Interimsscheine auf solche Beiträge ausgefertigt werden, welche durch beigebrachte Interimsscheine voll bedeckt sind.

Über Ersuchen der k. k. Direktion der Staatsschuld wird daher mit Beziehung auf die h. o. Note vom 16. Februar l. J., Z. 3946 das hochw. fürstb. Ordinariat eingeladen, die in Betracht

kommenden Gemeinden (Gemeindearmenfonde), welche die Vinkulierung der von ihnen gezeichneten Kriegsanleihe ex 1915 in Aussicht nehmen oder nach den bestehenden Vorschriften dazu verpflichtet sind, anweisen zu wollen, ehestens um die Vinkulierung auf Grund der Interimsscheine einzuschreiten.

Zu diesem Zwecke wären die Interimsscheine über gezeichnete 5 1/2⁰/₀ österr. Kriegsanleihe-Obligationen vom Jahre 1915 schon jetzt bei der Liquidatur für die Staatsschuld in Wien einzureichen beziehungsweise im Wege der Finanzlandeskassen oder Steuerämter an die Staatsschuldkasse in Wien samt den vorgeschriebenen Verzeichnissen einzusenden.

Sollten die Interimsscheine nicht zur Verfügung stehen, so wären dieselben vorerst bei den betreffenden Zeichnungsstellen zu beheben beziehungsweise die Zeichnungsstellen von den Parteien zur Einsendung der Interimsscheine zu veranlassen. Bemerkte wird, daß jeder Interimsschein mit der Stampiglie der betreffenden Zeichnungsstelle versehen sein muß.

O čemer se častiti župni uradje s tem obveščajo.

Letno poročilo

Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod zavetjem D. Marije.

Kakor misijonsko delovanje sploh, tako je bilo tudi delovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda vsled vojske ovirano. Zveza z našimi misijoni je bila deloma pretrgana, deloma pa zrahljana.

Največ podpore smo naklonili bolgarskim katoličanom vzhodne a. obreda. Od nas ustanovljena bolgarska duhovska zveza pod vodstvom škofa Petkova in generalnega vikarja Hristova še vedno zelo uspešno deluje. Lansko leto se je sedež prejšnje odrinske škofije prenesel v Sofijo. Tej škofiji so se podredili katoliški macedonski begunci in vsi katoličani malega dela bolgarske Macedonije. S tem se je število vernikov podvojilo in delokrog duhovske zveze se je zelo razširil. Žal, da nestalne balkanske razmere znatno ovirajo napredek katoliške vere.

Svetovna vojska je našo pozornost obrnila tudi proti severu. Med gališkimi Rusini je bila

katoliška vera v veliki nevarnosti. Rusinski misijonarji bazilijanci, od nekdanj glavni steber rusinske unije, so nas prosili pomoči. Nismo jim odrekli. Centralni odbor Apostolstva na Velehradu je pod vodstvom rusinskega generalnega vikarja Filasa zbral razkropljene rusinske bogoslovce ter zanje ustanovil začasno semešče v Kromerizu na Moravskem. Na željo centralnega odbora smo to semešče podprli z znatnim prispevkom.

Razpošiljanje podpor je bilo težavno. A vendar smo razposlali večino nabranih prispevkov in darov. Preostanek bomo razdelili in odposlali, ko se bodo razmere izjasnile in zveze z misijoni olajšale.

Redni dohodki niso prav nič zaostali za prejšnjimi leti, ampak jih celo nekoliko presegli. Vseh rednih dohodkov je bilo **8387 K 85 v.** Razdelili so se takole: stroški za letno poročilo

537 K 80 v; poštni in drugi stroški 118 K 53 v; bolgarski duhovski zvezi 1977 K; bolgarskim kapucinom 100 K; rusinskim bazilijancem 803 K 74 v; za rusinsko semenišče v Kromerizu 1000 K; škofu D. Njaradiju za misijonske namene 550 K; za znanstvene namene 300 K; za avstrijski »Rdeči križ« 200 K; za nabožne knjige za vojake 100 K. Torej je ostalo še 2300 K 78 v. — Darov za vzhodne misijone se je nabralo 3272 K 13 v. Od tega zneska smo odposlali 2004 K 10 v; torej je ostalo še 1262 K 03 v.

Podrobnejše letno poročilo pod naslovom »Kraljestvo božje ne Vzhodu« je bilo že pripravljeno za tisek, a ga za enkrat še nismo izdali, ker ni bilo upanja, da bi se moglo pravočasno razposlati. Izšlo bo ob prvi ugodni priložnosti.

Veliki svetovni dogodki nas sami silijo, da po Zveličarjevem spominu in zgledu molimo in delajmo, »da bi bili vsi eno« ter da bi bil »en hlev in en pastir.« Gotovo je potrebno, da bi po Apostolstvu sv. Cirila in Metoda pod zavetjem Device Marije še v prihodnje delali za versko spravo med katoliškim zahodom in razkolnim vzhodom. Odbor bo z dosedanjo vztrajnostjo in previdnostjo nadaljeval to delo. Vse gg. duhovnike prosimo, da bi delovanje odbora podpirali ter med našim ljudstvom ohranjali in poživiljali zanimanje za našo apostolsko bratovščino.

V Ljubljani, dne 17. julija 1915.

Za odbor:

Dr. F. Grivec,
t. č. tajnik.

Ign. Nadrah,
t. č. predsednik.

93.

Nabirka za pogorelce v Ribnici.

Dne 23. julija 1915 je v Ribnici pogorelo 21 gospodarjem 52 poslopij s hrano, krmo, orodjem, večinoma tudi z obleko. Škoda se je cenila na 300.000 K. Zavarovalnina pokriva okroglo eno tretjino škode. Prizadetih je 32 družin. Pogorelci

so podpore nujno potrebni. — Zato naj župni predstojniki oznanijo darovanje v korist pogorelcem in naj nabrane zneske pošljejo naravnost župnemu uradu v Ribnici.

94.

Različne opazke.

1. **Prepoved o prodaji nažetega žita.** Vsled dopisa c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 12. julija 1915, št. 17.653 se župni predstojniki opozarjajo, naj razglas o prepovedi prodaje letošnje žitne žetve ljudem pojasnjujejo, da ne bo kaznivih prestopkov.

2. **Petletnice.** Duhovniki, ki dopolnijo kako

petletje, kar so v dušnopastirski službi, naj ne zamude predložiti ordinariatu službenih tabel. V 6. predal naj zapišejo datum in številko odloka, ko jim je c. kr. deželna vlada nakazala zadnjo petletnico. Kdor šele prvič prosi za petletnico, pusti ta predelek prazen.

95.

Slovstvo.

Kratko navodilo staršem o verskem pouku majhnih otrok. Spisal † Anton Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani, 1915. Natisnila Katoliška Tiskarna. Str. 121.

To navodilo je natisnjeno v knjigi: »Instructio« str. 189 do 263. Kakor sem obljubil (Škof. list 1914, str. 112), sem ga dal natisniti posebej. Knjižica ima naslov: »Kratko navodilo staršem o verskem pouku majhnih otrok.« Ima 118 strani.

To knjižico razpošilja škofijstvo po vseh župnijah, in sicer toliko, da pride na sto oseb pet knjižic. Župniki naj jih dajo v roke materam,

ali odraslim dekletom, ki bi mogle materam pomagati. To naj izvršijo v primernem času. Sedaj je še veliko dela na polju in doma. Pride pa jesenski in zimski čas; takrat so dnevi kratki, večeri pa dolgi; dela ni več premnogo. V tem času naj bi se pa matere zopet malo več pečale z vzgojo otrok, ki so letos nekoliko bolj zane-marjeni.

Da bodo mogle to svojo stanovsko dolžnost bolje izpolnjevati, naj jim pomaga omenjeno navodilo. Na prižnici naj bi se opozorile na to dolžnost in se jim povedalo o navodilu, kaj ob-

sega in kaj namerava. Priporoči naj se jim v koristno porabo za dolge jesenske in zimske večere.

Navodilo stane po 25 h. Zato naj župnik to ceno materam pove in čim prej dotično vsoto pošlje ordinariatu, da poravna velike tis ovne stroške. Pošlje naj tolikokrat po 25 h, kolikor je zvezkov dobil.

Druge knjižice, katere omenja naša Instructio kot »folia«, se razpošljejo, ko mine vojska.

V Ljubljani, dne 28. julija 1915.

† **Anton Bonaventura,**
knezoškof.

* * *

Psalmi et Cantica secundum ordinem in psalterio Romano. II. Feria secunda. Razložil † Anton Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani. 1915. Samozaložba. Natisnila Katoliška Tiskarna. Str. 102. Cena 1:30 K.

V Škof. Listu, 1915, str. 90 je bil naznanjen 1. snopič slovenske razlage psalmov in cerkvenih himen; sedaj je izšel 2. snopič te za duhovnike prevažne knjige.

O cerkveni pesmi. Dr. Gregorij Pečjak. Ljubljana 1915. Natisnila Katol. Tiskarna. Str. 29. Cena 30 v.

Potreba je rodila ta spis. Zakaj ni dosti lepih cerkvenih pesmi? vprašuje pisatelj. Na to vprašanje odgovarja s tem, da opozarja na napake in da kaže, kake lastnosti mora imeti cerkvena pesem. Spis je ponatisek iz 8. številke letošnjega Škof. Lista.

Formularienbuch für die Pfarrkanzlei. Graz. Ulr. Moser. 1915. Str. 109. V platno vez. 3 K.

Pričujoča knjižica je za vsako župnijsko pisarno kaj vporabna, ker se nanaša na vse panoge pisarniških opravil in ker se ozira na najnovejše zakone in predpise.

96.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se na novo ustanovljena župnija Goče v vipavski dekaniji. — Prošnje so naslo-

viti na kn. šk. ordinariat v Ljubljani. — Zadnji rok za vlaganje prošenj je 30. avgust 1915.

97.

Škofijska kronika.

Na novo je ustanovljena župnija Goče v vipavski dekaniji z 20. julijem 1915.

Podeljena je župnija Osilnica g. Jakobu Omahna, župnemu upravitelju v Boštanju.

Umeščena sta bila: 21. julija g. Engelbert Rakovec, kaplan v Ribnici, na župnijo Boštanj, in 25. julija g. Jakob Omahna, župni upravitelj v Boštanju, na župnijo Osilnico.

V vojno službo sta bila poklicana: g. Leopold Erzin, kaplan v Kranju, in g. Martin Dimnik, kaplan v Šmartnem pri Kranju.

Premeščeni so gg.: Anton Komljanec, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Kranj;

Maks Stanonik, kaplan v Kostanjevici, in Ivan Filipič, kaplan v Šmartnem pri Litiji, kot prefekta v zavod sv. Stanislava; Anton Rovtar iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Ribnico, Ignacij Omahen iz Semiča v Dobropolje.

Nameščeni so kot kaplani gg. semeniški duhovniki: Ferdinand Prebil pri Sv. Križu pri Kostanjevici; Josip Štupica v Šmartnem pri Litiji; Ivan Vindišar v Semiču; gg. novomašniki: Franc Jaklič v Sostrem, Andrej Kajdiš v Smedniku, Josip Marčić v Naklem, Anton Selan v Poljanah, Ivan Sušnik v Planini, Jakob Štrekelj v Kostanjevici.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 11. avgusta 1915.

Vsebina: 83. Vernikom. — 84. Quaedam missae votivae durante praesenti bello permittuntur. — 85. Dubium de militibus in statu bellicae convocationis. — 86. De specie olei pro nutrienda lampade Ss. Sacramenti. — 87. Litterae super cultu ss. Cordis Iesu Eucharistici. — 88. S. Congregatio de disciplina Sacramentorum. — 89. Vpisovanje v matice v boju padlih vojakov. — 90. Poroke ogrskih državljanov v Avstriji ob času vojne. — 91. Vinkuliranje vojnega posojila l. 1915. — 92. Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda pod zavetjem D. Marije. — 93. Nabirka za pogorelce v Ribnici. — 94. Različne opazke. — 95. Slovstvo. — 96. Konkurzni razpis. — 97. Škofijska kronika.